

“HEEL HEEMSKERK BEWEEGT II”

Beleidsplan Sport en Bewegen 2024 en verder

oktober 2024

Voorwoord

Als wethouder ben ik blij om te zien dat er zoveel inwoners van Heemskerk plezier beleven aan het sporten en bewegen. Sporten is goed voor de mentale en fysieke gezondheid, maar is ook belangrijk om de sociale cohesie te versterken. Een belangrijke bouwsteen voor de leefbaarheid in Heemskerk.

Sporten en bewegen in de buitenruimte wordt steeds populairder, Gemeente Heemskerk is meegegaan met deze trend want iedereen moet kunnen sporten en bewegen.

Zo is er een speel/beweeg en ontmoetingsplaats bij de Duinriethof gerealiseerd, en zijn er in 2024 beweegbanken geplaatst. Met als doel het sporten in de buitenruimte nog aantrekkelijker te maken. Ook het aanbod op sportgebied in Heemskerk gaat met de tijd mee. Zo is er de mogelijkheid tot het spelen van padel en met de komst van de skeelerbaan bij IJclub Kees Jongert kan er worden geschaatst in de wintermaanden maar ook worden geskeelerd in de zomermaanden. Dit is uniek en hier zijn wij heel trots op.

Voor u ligt het herziene beleidsplan Sport en Bewegen, 'Heel Heemskerk beweegt II' 2024 en verder.

Het doel van dit beleidsplan is om zoveel mogelijk inwoners in beweging te krijgen. Op basis van het voorgaande beleidsplan, het sportakkoord en trends en ontwikkelingen zijn de bestaande opgaven vanuit het oude beleidsplan Sport en Bewegen 2020-2023 herzien. We willen nóg nadrukkelijker dan bij het voorgaande beleidsplan de verbinding maken naar de ambities binnen het Sociaal domein.

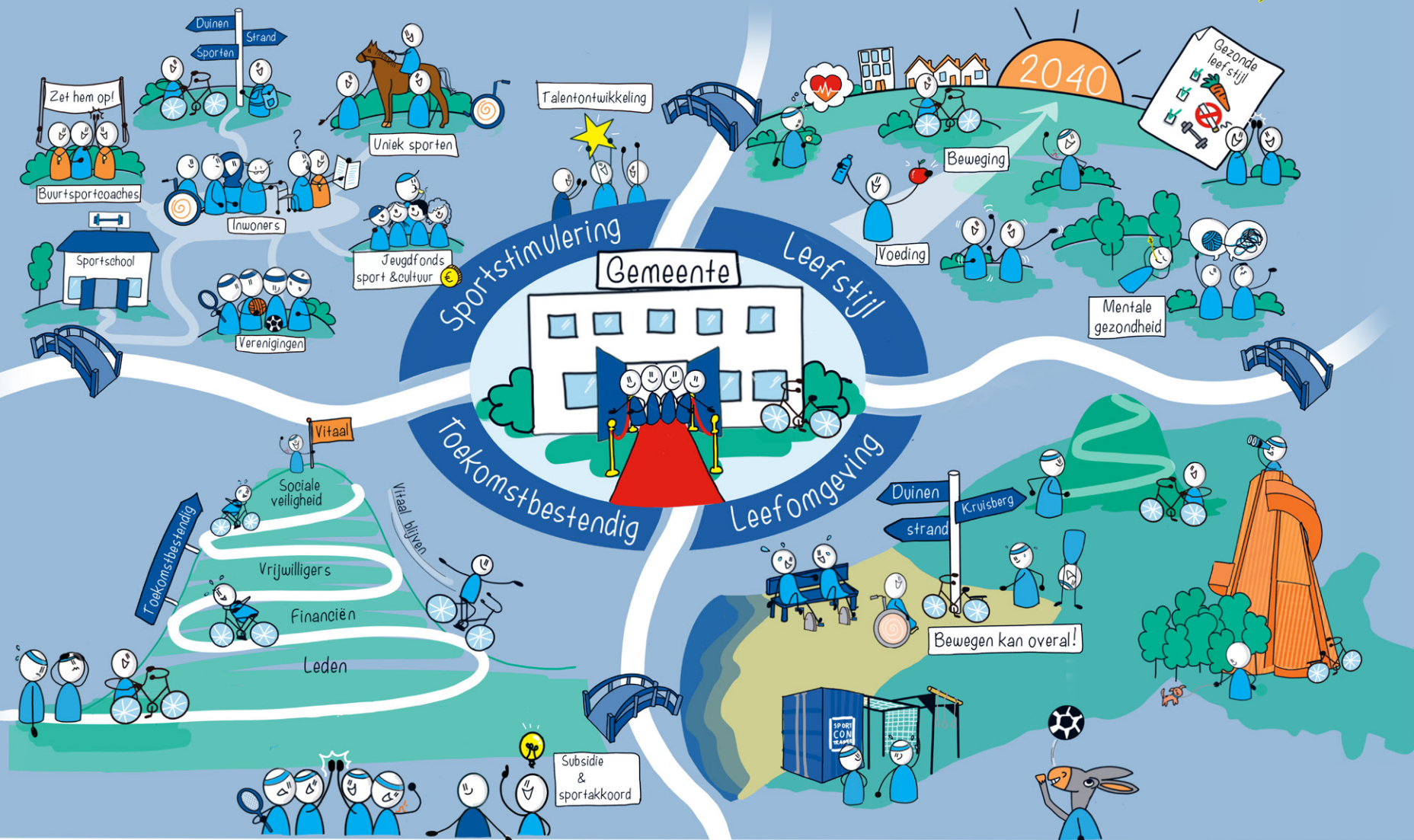
De sportwereld is nog altijd in beweging. Samen met onze sportaanbieders, Team Sportservice Kennemerland en andere maatschappelijke partners gaan wij aan de slag om te komen tot de meest vitale gemeente van de IJmond!

Aad Schoorl
Wethouder sport

Samenvatting

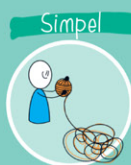
Beleidskennar

BELEIDSPLAN SPORT & BEWEGEN

Heel Heemskerk beweegt
Vitaal & weerbaar

gemeente Heemskerk

Uitgangspunten Beleidsplan sociaal domein

Voorwoord	2
Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Werkwijze	5
1.2 Korte terugblik Sport en Bewegen 'Heel Heemskerk beweegt' 2020-2023	5
1.3 Leeswijzer	5
2 Om rekening mee te houden	6
2.1 Ontwikkelingen	6
2.2 Financiën	6
3 Visie en aanpak	7
3.1 Visie	7
3.2 Opgaven	7
3.2.1 Sportstimulering	8
3.2.2 Gezonde leefstijl stimulering	9
3.2.3 Een leefomgeving die inwoners faciliteert en stimuleert om te bewegen	10
3.2.4 Toekomstbestendige verenigingen	11
3.3 Uitgangspunten	12
4 Sturing en monitoring	13

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Sport en bewegen 2024 en verder van de gemeente Heemskerk, genaamd 'Heel Heemskerk Beweegt II', een herziend plan dat in navolging van het beleidsplan Sport en bewegen 'Heel Heemskerk beweegt 2020-2023' is opgesteld. In dit plan staan onze opgaven voor de komende jaren op het gebied van sport en bewegen.

Hoewel sport en bewegen geen wettelijk kader heeft, is inzet hierop van grote maatschappelijke waarde. Niet alleen draagt dit bij aan gewenste maatschappelijke effecten, zoals gezondheid, elkaar ontmoeten en meedoen aan de maatschappij, maar ook aan een afname van zorggebruik en zorgkosten. Uit onderzoek blijkt namelijk dat investeringen in sport en beweging zich terugverdienen; elke geïnvesteerde euro levert 2,83 keer zoveel op¹. Met dit beleidsplan onderschrijft gemeente Heemskerk het belang hiervan.

1.1 Werkwijze

Dit beleidsplan betreft een herziening van het voorgaande beleidsplan Sport en bewegen, dat mede met input vanuit onze partners tot stand is gekomen. Deze input is opgehaald in diverse participatietrajecten, zoals voor het Lokaal Sportakkoord 'Heel Heemskerk beweegt' en het beleidsplan 'Samen sterk voor Heemskerk', die recent hebben plaats gevonden. Om die reden is voor dit beleidsplan geen apart participatietraject doorlopen.

1.2 Korte terugblik Sport en Bewegen 'Heel Heemskerk Beweegt' 2020-2023

In dit hoofdstuk blikken we terug over de jaren 2020-2023 op het gebied van sport en bewegen. In deze periode zijn belangrijke stappen gezet om het sporten en bewegen (meer) toegankelijk te maken voor alle inwoners. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de buurtsportcoachregeling, het Lokaal Sportakkoord 'Heel Heemskerk beweegt', de aansluiting bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur en het plaatsen van beweegtoestellen in de openbare ruimte. Hierbij is speciale aandacht geweest voor mensen die geen gebruik kunnen maken van het reguliere aanbod.

De periode 2020-2023 heeft zich ook gekenmerkt door een groot aantal onvoorziene ontwikkelingen, die een grote impact hebben (gehad) op de hele samenleving. Met name de coronapandemie en energie armoede hebben een grote weerslag gehad op het sporten en bewegen door inwoners, maar ook op de verenigingen. In die periode zijn verenigingen dan ook extra ondersteund door zowel de landelijke overheid als door gemeenten. Dit met als doel om de verenigingen in onze gemeente sterk en vitaal te maken/houden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op een aantal zaken waar rekening mee is gehouden bij het opstellen van dit beleidsplan. Onze visie en aanpak worden omschreven in hoofdstuk 3. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 toegelicht op welke wijze we invulling geven aan de sturing en monitoring van dit beleidsplan.

¹ bron: Kenniscentrum Sport en Bewegen

2 Om rekening mee te houden

Bij het opstellen van dit beleidsplan is rekening gehouden met een aantal zaken, namelijk: ontwikkelingen en de financiële situatie. In dit hoofdstuk gaan we daar kort op in.

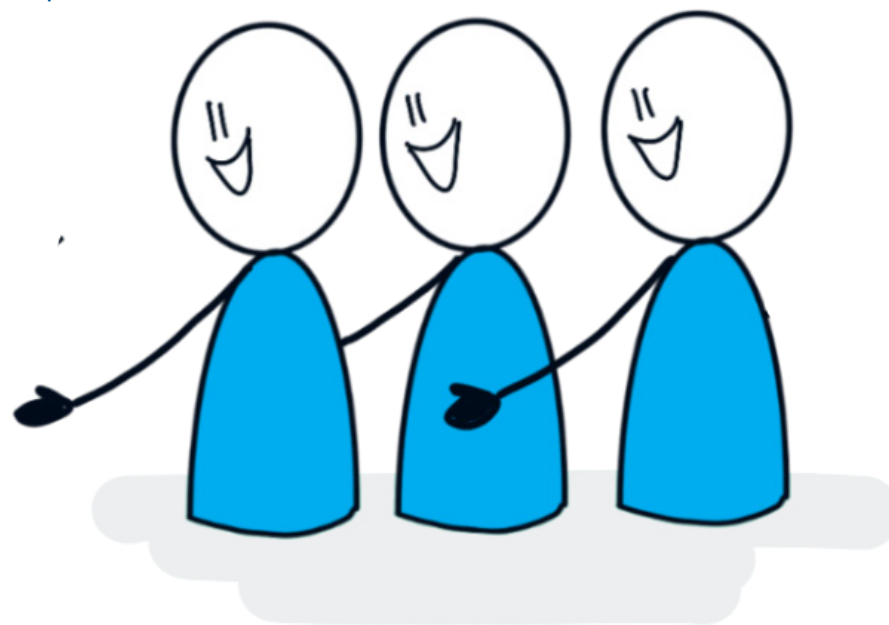
2.1 Ontwikkelingen

Onze samenleving is continu in ontwikkeling. Dit zagen we ook in de terugblik van de vorige beleidsperiode waarin er veel autonome ontwikkelingen zijn geweest, die van invloed zijn (geweest) op onze samenleving. Ook de komende jaren zullen er mogelijk nieuwe ontwikkelingen zijn die we nu nog niet kennen, maar die wel van invloed kunnen zijn op onze mogelijkheden en resultaten.

2.2 Financiën

Voor het opstellen van dit beleidsplan is uitgegaan van onze begroting 2024 als financieel kader. Echter, de financiële toekomst is onzeker. Dit hangt mede sterk af van toekomstige Rijkskeuzes. Dat gemeenten vanaf 2026 minder budget vanuit het Rijk zullen krijgen is een feit.

Een afname van de beschikbare middelen zal dan ook financiële gevolgen hebben voor de uitvoering van dit plan, mogelijk al vanaf 2025. Gezien de grote mate van onzekerheid en de nog door de gemeente te maken keuzes voor de komende jaren, is er in dit beleidsplan geen meerjarenbegroting opgenomen. Tegelijkertijd zullen we blijvend onderzoeken welke beheersmaatregelen er mogelijk zijn en deze toepassen.

3 Visie en aanpak

In dit hoofdstuk worden onze visie en aanpak voor de komende jaren omschreven waarmee we de lijn die reeds is ingezet continueren. Met onze visie geven we richting aan wat we met dit plan willen bereiken; onze stip op de horizon. Om dit te bereiken hebben we een aanpak opgesteld, die bestaat uit 4 opgaven en 5 uitgangspunten.

3.1 Visie

De kernboodschap van dit plan is verwoord in onze visie:

Visie

In Heemskerk stimuleren we inwoners om voldoende te sporten en te bewegen. Samen met inwoners en partners creëren we een veilige en uitnodigende omgeving waarin dit kan en die voor iedereen toegankelijk is. Met als doel dat alle inwoners in Heemskerk (met plezier) kunnen sporten en bewegen.

3.2 Opgaven

Om onze visie te realiseren hebben we de volgende 4 opgaven geformuleerd:

- Sportstimulering
- Gezonde leefstijl stimulering
- Leefomgeving
- Toekomstbestendige verenigingen

Deze opgaven hangen in grote mate samen met ander lokaal beleid, waaronder het beleidsplan Sociaal domein 'Samen sterk voor Heemskerk', het Lokaal Sportakkoord 'Heel Heemskerk beweegt', het speelbeleid, het meerjarig onderhoudsplan, de omgevingsvisie en het beleidsplan cultuur. In samenhang met dit beleidsplan dragen zij bij aan het realiseren van de 4 opgaven. Hieronder worden de opgaven afzonderlijk toegelicht en wordt ook per opgave de samenhang met ander lokaal beleid benoemd.

3.2.1 Sportstimulering

Met sportstimulering beogen wij dat alle inwoners voldoende sporten en bewegen. Echter, niet voor alle inwoners is sporten vanzelfsprekend, zo ook niet een lidmaatschap bij een vereniging. Een lichamelijke en/of mentale beperking, maar ook onvoldoende financiële middelen kunnen redenen zijn waarom dit niet mogelijk is. Daarmee wordt het meedoen aan de maatschappij belemmerd. Het is dan ook van groot belang dat sporten (via een vereniging) voor iedereen toegankelijk is. Daarom zetten wij actief in op:

- Toeleiding & begeleiding

Om de toeleiding en begeleiding naar het sport- en beweegaanbod te versterken worden buurtsportcoaches en een sport- en beweegmakelaar ingezet. Hierbij hebben zij aandacht voor specifieke groepen, zoals ouderen, jongeren en mensen met een beperking. Een sport- en beweegmakelaar wordt ingezet om inwoners te helpen een voor hen passende sport te vinden. Daarnaast zorgen we ervoor dat kinderen kennismaken met diverse sporten.

- Financiële toegankelijkheid

Het armoedebeleid is onderdeel van het integrale beleidsplan Sociaal domein 'Samen sterk voor Heemskerk' en de daarin opgenomen maatschappelijke opgave Financieel fit. In relatie tot dit beleidsplan draagt armoedebeleid bij aan de financiële toegankelijkheid voor sporten door een tegemoetkoming vanuit de bijzondere bijstand en het Jeugdfonds Sport en cultuur.

3.2.2 Gezonde leefstijl stimulering

Een gezonde leefstijl en voldoende sport en beweging zijn nauw met elkaar verbonden. Binnen het beleidsplan Sociaal domein 'Samen sterk voor Heemskerk' komt het belang van een gezonde leefstijl terug in de maatschappelijke opgave 'Vitaal en weerbaar'. Binnen deze opgave wordt gestreefd naar gezonde en weerbare inwoners en worden beweging en gezonde leefstijl gestimuleerd. Zowel vanuit dit beleidsplan als vanuit het beleidsplan 'Samen sterk voor Heemskerk' wordt ingezet op het stimuleren van een gezonde leefstijl.

Een gezonde leefstijl is immers essentieel om mee te kunnen doen aan de maatschappij. Tegelijkertijd staan zowel de fysieke als mentale gezondheid steeds meer onder druk en nemen de gezondheidsverschillen toe. Voorbeelden zijn: eenzaamheid (bij ouderen), overgewicht, stress, mentale problemen, alcoholgebruik en (ongezonde) voeding.

- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Een belangrijke en grote landelijke ontwikkeling is GALA. Daarin werken gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) samen aan een gezond en actief leven voor iedereen. Met als doel dat in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Het GALA akkoord loopt vooralsnog tot en met 2026. Binnen dit akkoord worden allerlei programma's met elkaar verbonden op het gebied van gezonde leefstijl, sport, zorg, cultuur en leefomgeving. Dit vraagt dan ook een integrale aanpak vanuit onder andere dit beleidsplan sport en bewegen 'Heel Heemskerk beweegt II' 2024 en verder de cultuurvisie 'Levendig en karakteristiek Heemskerk 2021-2024' en het beleidsplan Sociaal domein 'Samen sterk voor Heemskerk'.

3 Visie en aanpak

3.2.3 Een leefomgeving die inwoners faciliteert en stimuleert om te bewegen

Inwoners bepalen steeds meer zelf waar en wanneer ze willen bewegen of sporten. Zo zijn er steeds meer individuele vormen van bewegen in de buitenruimte ontstaan. Een fysieke leefomgeving die faciliteert en stimuleert draagt dan ook in grote mate bij aan voldoende sport en beweging van inwoners. Denk hierbij aan de vele wandel-, fiets-, ruit- en mountainbikeroutes die Heemskerk heeft, die ook in het duingebied zijn te vinden. Bij de inrichting van onze openbare ruimtes hebben we dan ook veel aandacht voor sport-, beweeg- en speelmogelijkheden. Hier wordt zowel vanuit de omgevingsvisie, het beleidsplan Spelen, als vanuit het Lokaal Sportakkoord 'Heel Heemskerk beweegt' aan bijgedragen.

Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot zowel meer beweegplaatsen als beweegtoestellen. Concrete voorbeelden zijn de beweegbanken, de sportcontainer, het Cruyff Court en speelplekken. Deze plekken worden tevens benut voor diverse (georganiseerde) activiteiten en ontmoetingsplekken voor inwoners.

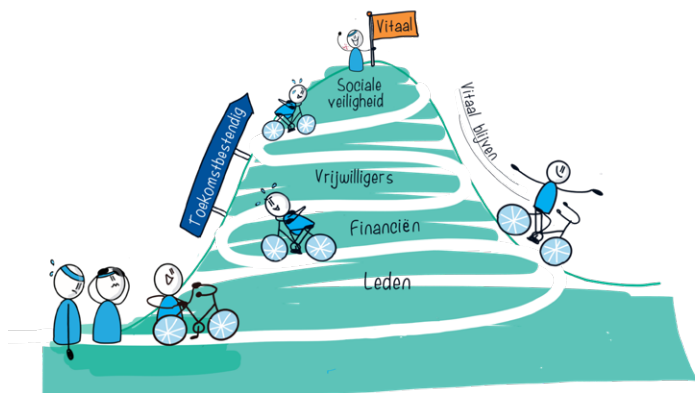
Ook de komende jaren blijven we inzetten op een fysieke leefomgeving die sport, beweging en spelen faciliteert en stimuleert.

3 Visie en aanpak

3.2.4 Toekomstbestendige verenigingen

Onze sportverenigingen spelen een cruciale rol in onze maatschappij, en dragen zoveel meer bij dan sport. Denk aan ontmoetingen, het voorkomen van eenzaamheid en sociale vaardigheden. Zij zijn dan ook een onmisbare schakel in de Heemskerkse samenleving. Tegelijkertijd kennen sportverenigingen de nodige uitdagingen. De grootste uitdagingen zijn de ledenaantallen die onder druk staan en het (dreigende) tekort aan vrijwilligers. Dit maakt dat toekomstbestendige verenigingen als opgave is opgenomen in dit beleidsplan.

- Ondersteuning

De motor van verenigingen zijn de vele vrijwilligers die zich daarvoor inzetten. Zij zijn van groot belang voor het voortbestaan van de verenigingen, maar het aantal vrijwilligers loopt drastisch terug. Een risico voor het voortbestaan van de verenigingen.

Vrijwillige inzet maakt onderdeel uit van de maatschappelijke opgave 'omzien en ontmoeten naar elkaar' in het sociaal beleidsplan 'Samen sterk voor Heemskerk'. In samenhang met dit plan stimuleren we inwoners om zich vrijwillig in te zetten en ondersteunen we verenigingen. Zo worden er bijvoorbeeld thema-avonden en cursussen aangeboden over het werven en behouden van vrijwilligers en leden. Daarnaast kunnen verenigingen gebruik maken van een verenigingsadviseur, die ook maatwerk en individuele begeleiding van een vereniging biedt.

Met deze ondersteuning beogen wij verenigingen te ondersteunen om hen toekomstbestendig te maken en te houden. En daarmee het behouden van het verenigingsleven op het gebied van sport in Heemskerk.

- Veilig sportklimaat

Om prettig en met plezier te kunnen sporten is een veilig sportklimaat randvoorwaardelijk. Daarom zetten we in op een veilig sportklimaat en het voorkomen van ongewenste situaties zoals discriminatie en grensoverschrijdend gedrag. In samenhang met het sociaal beleidsplan 'Samen sterk voor Heemskerk, waar sociale veiligheid onderdeel van uitmaakt, en het Lokaal Sportakkoord 'Heel Heemskerk beweegt' zetten we daar samen met onze partners op in. Bijvoorbeeld door het organiseren van kennisavonden over sociale veiligheid en de inzet van de verenigingsadviseur. Op deze manier beogen we dat sporten voor alle inwoners toegankelijk is en plaatsvindt in een veilig sportklimaat.

3 Visie en aanpak

3.3 Uitgangspunten

In de uitvoering van onze opgaven sluiten we aan bij de 5 uitgangspunten uit het beleidsplan 'Samen sterk voor Heemskerk' binnen het Sociaal domein. Deze geven richting aan onze wijze van uitvoeren. Het betreft de volgende 5 uitgangspunten:

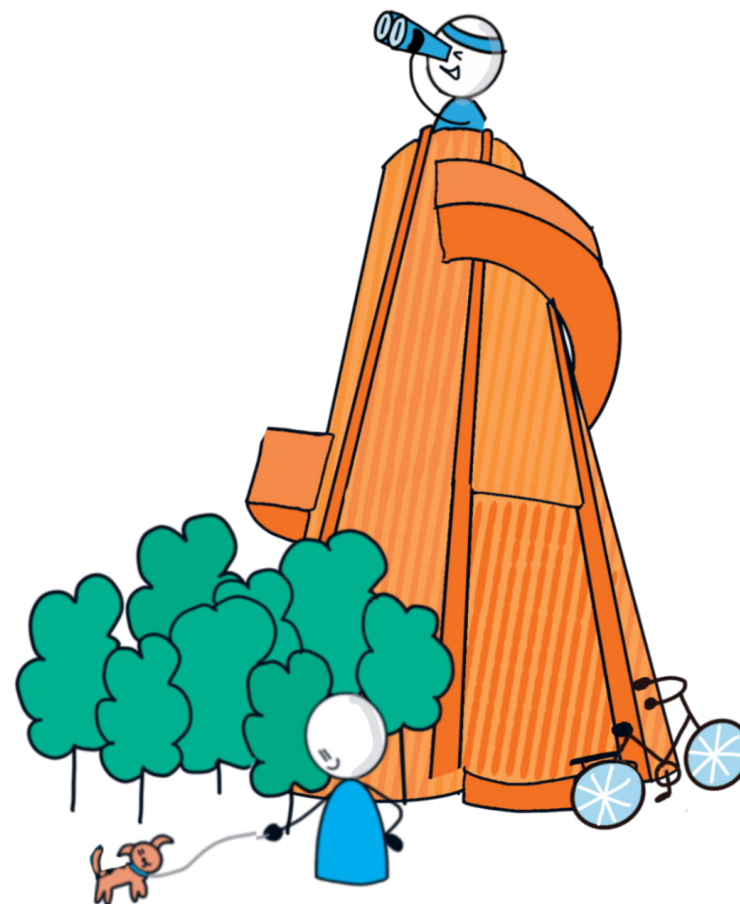
Simpel	Vanuit het belang en perspectief van de inwoner organiseren wij onze aanpak zo simpel mogelijk. Dit doen we door in makkelijke en begrijpbare taal te communiceren. En door regelingen en processen makkelijk en begrijpelijk te organiseren.	
Toegankelijk	We brengen hulp en ondersteuning dichtbij en maken deze fysiek en digitaal toegankelijk. We organiseren goed vindbare en herkenbare plekken waar mensen (met vragen) terecht kunnen. We werken samen met maatschappelijke partners en inwoners om het bereik van voorzieningen en regelingen te vergroten.	
Integraal	Het belang en perspectief van de inwoner zijn het vertrekpunt. In onze ondersteuning aan inwoners werken we integraal door een brede blik op het gehele huishouden van de inwoners en op alle leefgebieden. Samen met maatschappelijke partners organiseren we een effectieve aanpak voor verschillende uitdagingen.	
Preventief	We pakken problemen vroegtijdig aan en organiseren passende ondersteuning als dat nodig is. Dit doen we door voorlichting te geven en bewustwording bij inwoners te vergroten.	
Ontwikkelen	We willen blijven leren en ontwikkelen in samenwerking met onze partners en inwoners. Evalueren doen we regelmatig, ook om voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen.	

4 Sturing en monitoring

In de sturing en monitoring van dit plan sluiten we aan bij de wijze waarop dat wordt gedaan bij het beleidsplan Sociaal domein 'Samen sterk voor Heemskerk'.

Met de visie en aanpak (zie hoofdstuk 3) geven wij sturing aan waar we ons de komende jaren op in gaan zetten. Daarbij kent dit beleidsplan een looptijd van minimaal 6 jaar, met een tussentijdse evaluatie na 3 jaar. Een eerste evaluatie- en bijstuurmoment vindt plaats in 2027. Deze bijsturing wordt door de gemeenteraad vastgesteld en daarmee ook opnieuw het beleidsplan.

De voortgang op de opgaven monitoren we 2x per jaar. De bevindingen van onze monitoring nemen wij schriftelijk op in onze reguliere planning en control cyclus. Daarnaast lichten we de bevindingen 2x keer per jaar mondeling toe tijdens bijeenkomsten met de gemeenteraad. Deze bijeenkomsten zullen bestaan uit een raadsinformatie moment, direct gevolgd door een interactieve raadsinformatiemarkt.

Gemeentehuis : Maarten van Heemskerckplein 1

Postadres : Postbus 1 • 1960 AA Heemskerk

Telefoon : 14 0251

E-mail : post@heemskerk.nl

Website : www.heemskerk.nl

Colofon

'Heel Heemskerk beweegt II' – Beleidsplan
Sport en Bewegen 2024 en verder is een uitgave
van gemeente Heemskerk, oktober 2024.

Teksten : Gemeente Heemskerk

Illustraties : www.beeldtekenaar.nl

Ontwerp : SWAT.nl | Strategie • Branding • Creatie